

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрченавыл
җирлеге Советы

КАРАР

«10» июля 2023 г.

№ X

Татарстан Республикасы Балык Бистәсе
муниципаль районы Күгәрчен авыл
җирлеге Советы депутаты статусы турында
Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы федераль законнарга, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Күгәрчен авыл җирлеге Уставына ярашлы рәвештә, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Күгәрчен авыл җирлеге Советы КАРАР бирэ:

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл җирлеге Советы депутаты статусы турындагы нигезләмәне расларга.

2. Элеге каарны Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районының Күгәрчен авыл җирлегенең махсус мәгълүмат стендларында урнаштырырга: Татарстан Республикасы, Балык Бистәсе муниципаль районы, Күгәрчен авылы, Зәйт урамы, 1А йорты һәм Балык Бистәсенең рәсми сайтында- Татарстан Республикасы Бистәсе муниципаль районы Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә түбәндәгә адрес буенча: <http://ribnaya-sloboda.tatarstan.ru> шулай ук Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталы» нда түбәндәгә адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru>.

3. Элеге каарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Балык Бистәсе муниципаль районы
Күгәрчен авыл җирлеге Башлыгы

А.Т.Сафин

Татарстан Республикасы
Күгәрчен авыл Балык Бистәсе
муниципаль районы Советы карарына
2023 елның 10нчы июлендәге X
номерлы кушымтасы

Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл жирлеге Советы депутаты
статусы турында Татарстан Республикасы районнары
нигезләмәсе

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл жирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели.

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл жирлеге Советы депутатының хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукый һәм социаль гарантияләрне билгели

1. Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрчен авыл жирлеге Советы депутаты статусы (алга таба - депутат) Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы «Күгәрчен авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы (алга таба-жирлек уставы), әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары нәтиҗәле депутатның үз хокукларын һәм бурычларын тормышка ашыруы.

Статья 2. Депутатның вәкаләтләре срокы

Депутатның вәкаләтләре ул сайланган көннән башлана һәм әлеге Нигезләмәнен 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Күгәрченавыл жирлеге Советы (алга таба- торак пункт Советы) эшли башлаган көннән туктатыла.

1. Депутатның вәкаләтләре срокы «Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә жирлек уставы белән билгеләнә.

Статья 3. Досрочное прекращение полномочий депутата

1. Депутатның вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

1) үлем;

- 2) үз теләгә белән эштән китү;
  - 3) суд тарафыннан эшкә сәләтсез яки чикләнгән эшкә сәләтле дип танылу;
  - 4) суд тарафыннан хәбәрсез югалган дип танылу яки үлгән дип иғълан итү;
  - 5) ана карата судның гаепләү каарының законлы көченә керүе;
  - 6) Россия Федерациясеннән читтә дайми яшәү урынына;
  - 7) Россия Федерациясе гражданлыгын яки гражданлыгын туктату Россия халыкара килешүендә катнашучы чит ил дәүләтте Аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланырга, чит ил дәүләтенең гражданлыгы (гражданлыгы) булу яисә Чит ил дәүләтте территорияндә дайми яшәү хокукун раслаучы башка документ Россия Федерациясе гражданы яисә Россия Федерациясе халыкара килешүе нигезендә хокуклы чит ил гражданы булу хокукуна ия әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә башкасы карапмagan булса, жирле үзидарә органнарына сайланырга;
  - 8) сайлаучылар тарафыннан кире чакыру;
  - 9) Жирле үзидарәнең тиешле органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
  - 10) хәрби хезмәткә чакыру яки алмаш хезмәткә жибәрү аның альтернатив гражданлык хезмәтө;
  - 11) «Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән чикләүләрне үтәмәгән очракта;
  - 12) Федераль закон белән каралган башка очракларда 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы «Россия Федерацияндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» "һәм башка федераль законнар;
  - 13) аның жирлек башлыгы, муниципаль район составындагы жирлекнең вәкиллекле органы депутаты буларак вәкаләтләрен туктату.
  - 14) Жирлек Советының барлык утырышларында алты ай рәттән житди сәбәпләрсез депутатның булмавы
2. Жирлек Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы каары вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көннән 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, ә әгәр бу нигез жирлек Советы сессияләре арасындагы чорда шундый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча барлыкка килгән икән.

3. Татарстан Республикасы Башлыгы (Райсе) мөрәҗәгать иткән очракта гариза белән депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату жирлек Советына элеге гариза кергән көн вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату булып тора.

Статья 4. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутатның таныклыгы бар, ул аның төп документы булып тора, ул жирлек Советы депутатының шәхесен һәм вәкаләтләрен раслый, шулай ук күкрәк билгесе, ул аларны үз вәкаләтләре срокы дәвамында куллана.

2. Депутатның таныклыгы һәм күкрәк билгесе турындагы нигезләмә, аларның тасвиrlамасы район Советы тарафыннан раслана.

Статья 5. Депутатның үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. Депутат депутатлык эшчәнлеген азат ителмәгән нигездә алыш бара, депутатлык эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт бурычларын үтәү белән берләштерә, торак пункт уставында билгеләнгән очраклардан тыш

Статья 6. Депутат эшчәнлеге торлэр:

1. Депутатның эшчәнлек торләре булып:

- а) жирлек Советы утырышларында катнашу;
- б) торак пункт Советы комиссияләре эшендә катнашу;
- в) жирлек Советы каарлары проектларын жирлек Советы каравына кертү;
- г) депутат соравы кертү;
- д) депутат мөрәҗәгате кертү;
- е) дәүләт хакимије органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазифаи затларына тәкъдимнәр кертү;
- ж) гражданнарның хокукларын бозуны кичекмәстән туктату буенча чарапар күрүне таләп итеп, тиешле вазифаи затларга мөрәҗәгать
- з) сайлаучылар белән эшләү;
- и) депутат берләшмәләре фракцияләре һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу; территориаль ижтимагый үзидарә оештыруда катнашу.

2. Депутатның эшчәнлеге башка формаларда да башкарыла ала, федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, жирлек Уставында, жирлек Советы Регламентында, каралган башка муниципаль актларда.

Статья 7. Депутатның Советы утырышларында катнашуы.

1. Депутат үзе авыл жирлек Советы утырышларында катнаша.
2. Депутат жирлек советы утырышларын үткәрү вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында вакытында хәбәр ителә, шулай ук жирлек Советы Регламентына ярашлы рәвештә әлеге мәсьәләләр буенча барлық кирәклөө материалларны ала.
3. Жирлек Советы утырышында катнаша алмаган очракта депутат алдан ук бу хакта жирлек советына хәбәр итә.
4. Депутат момкинлегендә:
  - 1) комиссиядә һәм жирлек советында тиешле вазифаларга сайларга һәм сайланырга;
  - 2) жирлек советында карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;
  - 3) жирлек Советы тарафыннан төзелә торган органнарны формалаштыру мәсьәләләре һәм жирлек Советы тарафыннан сайлана торган (билгеләнә торган, килештерелә торган) вазифаи затлар кандидатуралары буенча фикер белдерергә;
  - 4) окук чыгару инициативасын гамәлгә ашыру тәртибендә жирлек Советына хокукый актлар проектларын кертергә;
  - 5) көн тәртибе буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр керту карала торган мәсьәләләрне карау һәм аларның асылы, каарлар проектларына һәм торак пункт Советының башка актларына төзәтмәләр керту;
  - 6) жирлек Советы утырышында жирлек Советына хисап биргән яки контролльдә тоткан теләсә кайсы органның яки вазифаи затның чираттан тыш хисабын яки мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;
  - 7) жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә бәхәсләрдә катнашу;
  - 8) жирлек Советы утырышларында, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия булган гражданнарның мөрәжәгатьләрен игълан итәргә;
  - 9) үз тәкъдимнәреңне нигезләү һәм тавыш бирү мотивлары буенча чыгыш ясау, белешмәләр һәм аңлатмалар бирү;
  - 10) жирлек Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышу;

Депутатның жирлек Советы утырышында әйтелгән тәкъдимнәре һәм искәрмәләре жирлек Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә

Статья 8. Депутатның торак пункт Советының дайми һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы

1. Депутат ул өгъза булган жирлек Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләрне тикшерүдә һәм каарлар кабул итүдә катнаша.

2. Депутат ул өгъза булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, каралган мәсьәләләрне тикшерүдә һәм киңәшмә тавышы хокуы белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

Статья 9. Депутатның жирлек Советы һәм аның комиссияләре йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

Депутат жирлек Советы һәм аның комиссияләренең аларның компетенциясе чикләрендә бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш

1. Жирлек советы яки аның комиссияләре йөкләмәсе буенча депутат жирлек Советы каарларының жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары, оешмаларның муниципаль берәмлек чикләрендәге оештыру-хокукый формаларына һәм милек формаларына карамастан үтәлешен тикшерүдә катнаша.

2. Бу йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында депутат жирлек Советына яки аның комиссиясенә хәбәр итә.

Статья 10. Депутат соравы

1. Депутат жирлек Советы утырышларында жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазифаи затларына, жирлек Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, жирлек территориясенә үрнашкан муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә аларның компетенциясенә кергән мәсьәләләр буенча депутат соравы белән мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

2. Депутат соравы депутат мөрәҗәгате, ул жирлек Советы каары буенча депутат соравы белән таныла. Депутат соравы турында тәкъдим депутат яки депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм жирлек Советы утырышында жирлек Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазифаи зат, житәкче депутат сорап җибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение аңа язма рәвештә 15 көннән дә соңга калмыйча яки жирлек советының билгеләнгән башка сробында җавап бирергә тиеш. Җавап орган житәкчесе, вазифаи зат, депутат соравы җибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яки аның бурычларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзалаңырга тиеш.

4. Сорау инициаторы сорауда куелган сорауларны карауда турыдан-туры катнашырга хокуклы. Аларны карау көне турында сорау инициаторы алдан хәбәр ителә, әмма мәсьәләне карау көненә өч көн кала.

Жирлек Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органы вазыйфай затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчеләрен жирлек советы билгеләгән срокка депутат соравы буенча кабул ителгән каарны үтәү турында язма җавап бирергә мәжбүр итәргә хокуклы.

Статья 11. Депутат мөрәжәгате

Депутат мөрәжәгате булып депутатның Дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына, курсәтелгән органнарның вазыйфай затларына, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә, оешмада, аларның оештыру-хокукый формасына бәйсез рәвештә, муниципаль берәмлек территориясенә үрнашкан ижтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә кергән мәсьәләләр буенча, аның депутатлык эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм мәгълүмат алу максаты белән язма рәвештә мөрәжәгать итүе санала.

Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

Депутат мөрәжәгатыләрен дәүләт хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары вазыйфай затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукый формасына карамастан, ижтимагый берләшмәләр гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда карый.

Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгатьтә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәжәгать жибәрелгән вазифаи зат яки аңа вәкаләтле зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

Статья 12. Депутатның сайлаучылар белән мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятиеләр, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар колективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәжәгатыләрен карый, гражданнарны кабул итә, тиешле дәүләт хакимияте органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук айга бер тапкырдан да сирәгрәк сайлаучыларны кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша үз эшчәнлеге турында хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатыләрен тәэмин итү буенча чаралар күрә:

1) алардан килгән тәкъдимнәрне, шикаятыләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

2) гражданнарны кабул итү;

3) жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булғанда тиешле дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатларның сайлаучылар белән очрашулары махсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды эчендәге территорияләрдә үткәрелә, аларның исемлеге һәм бирү тәртибе Татарстан Республикасы Балык Бистәсе муниципаль районы Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән.

6. Депутатның сайлаучылар белән ачык чара формасындагы очрашулары Россия Федерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, йөрешләр һәм пикетлар турындагы законнарына ярашлы рәвештә үткәрелә.

Статья 13. Депутат берләшмәләре эшендә депутатның катнашуы

1. Жирлек Советы депутаты уртак эшчәнлек һәм каралган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелгән депутат фракциясе яки төркеме составына керергә хокуклы.

2. Фракцияләрне һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм эшчәнлек тәртибе жирлек Советы Регламентында билгеләнә.

Статья 14. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазифаи затлары белән мөнәсәбәтләре

1. Депутат жирлек советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итүче хокукларның тулылыгына ия.

2. Жирлек советы депутатның аның сайлау округында, жирлек советында эшләве турында, район Советының жирлек советы, аның органнары каарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында каарларын һәм йөкләмәләрен үтәве турында хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәkle ярдәм күрсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсеш программаларының үтәлеше, депутатның тәнкыйди искәртмәләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чараплар турында хәбәр итәләр, депутатның законнарны, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эшенең практикасын, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүен булышлык күрсәтәләр

.Статья 15. Депутатның вазифаи затлар тарафыннан кабул иту хокуку

1. Үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча депутат жирле үзидарә органнарын, предприятиеләрне, оешмаларны, жирлек территориясендә муниципаль милек формалары учреждениеләрен чираттан тыш кабул итү хокукуннан файдалана

.Статья 16. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуку

. Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазифаи затларыннан аның депутатлык эшчәнлеге белән бәйле, закон белән саклана торган сер булмаган мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокукуна ия.

Статья 17. Депутатның бурычлары

1. Депутатның бурычы:

1) Үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Конституцияне үтәргә Россия Федерациясе, Федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары, торак пункт Уставы, башка муниципаль хокукий актлар;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;

3) дайми рәвештә, айга бер тапкырдан да сирәгрәк, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданнарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукий формасына, ижтимагый берләшмәләрнең, дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының мөрәҗәгатьләрен вакытында карап чыгарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә җавап бирергә;

5) сайлаучылар алдында турыдан-туры очрашуларда елына бер тапкырдан да сирәгрәк хисап бирергә;

6) вәкаләтләрне гамәлгә ашыру белән бәйле чикләүләрне үтәү депутат;

7) соблюдать ограничения, запреты, исполнять обязанности, установленные Федеральным законом от 25 декабря 2008 года № 273-ФЗ «О противодействии коррупции» и другими федеральными законами;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәү;

9) дәүләт һәм закон белән саклана торган башка серне сакларга, шулай ук депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм дәрәҗәсенә кагылышлы мәгълүматларны ачмаска;

1) ел саен хисап финанс елыннан соң киләсе елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы комиссиясенә Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы депутатлары тарафыннан тәкъдим ителә торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәт характерындагы йөкләмәләр турындагы белешмәләрнең (алга таба - комиссия) дөреслеген контрольдә тоту буенча Россия Федерациясе субъектының закон чыгару органы комиссиясенә үз керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәт характерындагы йөкләмәләр турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында

мәгълүмат. Уз вәкаләтләрен төп эшчәнлегеннән аерылмыйча гамәлгә ашыручи Депутат, депутат итеп сайланганнан соң дүрт ай эчендә, аңа вакантлы депутат мандаты тапшырылғаннан соң, керемнәр, мөлкәт һәм мөлкәт характеристикаларындағы йөкләмәләр турында күрсәтелгән мәгълүматларны тапшыра. «Дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту турында» 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясындагы 1 өлешендә каралган очракларда уз вәкаләтләрен төп эшчәнлегеннән аерылмыйча гамәлгә ашыручи Депутат Россия Федерациисе законнары нигезендә керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характеристикаларында мәгълүмат бирә. Эгәр хисап чоры дәвамында 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясының 1 өлешендә каралган «дәүләт Вазыйфаларын биләүче затларның һәм башка затларның чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен контролльдә тоту турында» гы килемешүләр каралган очракта, аларның гомуми суммасы әлеге законның гомуми кеременнән артык

2. Депутат федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурычларны үти.

Статья 18. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле чикләүләр

- 1) Уз вәкаләтләрен даими нигездә гамәлгә ашыручи депутатның:
- 2) эшкуарлык эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар белән;
- 3) оммерцияле яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга, түбәндәге очраклардан тыш:
  - а) сәяси партия, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы белән түләүсез идарә итүдә катнашу, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативының, күчемсез милек ияләре ширкәтенең съездында (конференцияндә) яки гомуми жыелышында катнашу;
  - б) коммерцияле булмаган оешма (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, орган шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында оештырылган беренчел профсоюз оешмасының сайлап куелган органы, башка ижтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативының, күчемсез милек ияләре ширкәтенең съездында (конференцияндә) яки гомуми жыелышында катнашу, Татарстан Республикасы Башлыгына (Раисе) Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә алдан хәбәр итү;
  - в) Татарстан Республикасы Мәгариф Ассоциациясендә, республика муниципаль берәмлекләр Советында, муниципаль берәмлекләрнең башка

берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү

г) муниципаль мәнфәгатьләрне түләүсез нигездә тәкъдим итү оешманың идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә белем бирү, оештыручи (акционер, катнашучы) - муниципаль Мәгариф, муниципаль хокукий актларга ярашлы, муниципаль берәмлек исеменнән оешманы оештыручи вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яки муниципаль милектә булган акцияләрне (устав капиталындагы өлешләрне)идарә итү тәртибен билгеләүче;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

4) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнү, укыту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек. Шул ук вакытта укыту, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек алыш бара алмый чит ил дәүләтләре акчасына гына финанслырырга, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, гражданлык;

5) идарә органнары, попечительлек яки күзәтү советлары, чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган оешмаларның һәм Россия Федерациясе территориясендә эшләүче аларның структур бүлекчәләренең башка органнары составына керергә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса.

2. Вәкаләтләрен дайми нигездә гамәлгә ашыручи Депутат гражданлык административ яки жинаять эше яки административ хокук бозу турындагы эш буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) сыйфатында катнаша алмый.Статья 19. Депутат этикасы

1) Депутат закон нормаларын, этикасын һәм әхлагын төгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

2) жирлек Советы утырышларында билгеләнгән дисциплиналы һәм регламентны үтәргә;

3) башкаларның фикеренә карата түзәмлелек һәм хәрмәт күрсәтү, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә мөнәсәбәтләргә кергән башка депутатларга, вазифаи затларга һәм гражданнага хәрмәтсезлек күрсәтүгә юл куймау;

4) депутатлык эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон белән саклана торган башка серне тәшкил итсә, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны ачмаска һәм кулланмаска;

5) жирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм жирле үзидарә органнары, оешмалар, вазифаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә йогынты ясау өчен депутат статусын кулланмаска;

6) депутат бурычларын объектив үтәудә шик тудырырга мөмкин булган гамәлләрдән, белдерүләрдән, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яки жирлек Советының аbruена зиян китерергә сәләтле конфликтлы ситуацијаләрдән качарга;

7) башкарганда шәхси кызыксыну барлыкка килгәч мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә ала торган бурычлар бу хакта советка, Совет карары белән расланган тәртиптә хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтyna юл куймауга юнәлдерелгән каарларын үтәргә;

Жирлек советы билгеләгән жәмәгать чыгышлары кагыйдәләрен үтәргә

Депутат этикасы бозылган очракта, жирлек Советы йөкләмәсе буенча депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә тиешле комиссия тарафыннан карала

Статья 20. Депутатлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутатлык эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре законнар, жирлек уставы белән жирлек Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларын гарантияләү, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тартканда, тоткарлаганда, кулга алганда, тентүдә, сорая алуда, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр башкарганда, шулай ук депутатларга, алар биләгән торак һәм (яки) хезмәт бинасына, аларның багажына, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларына, хат алышуларга карата оператив-эзләү чараларын үткәргәндә, алар кулланган элемтә чаралары, аларга караган документлар федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат тавыш бирудә эйтегән фикер, позиция һәм аның статусына туры килгән башка гамәлләр өчен, шул исәптән аның вәкаләтләре срокы тәмамланганнын соң, жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Бу положение депутатның халык алдында мыскыллауларга, яла ягуга яки Федераль закон тарафыннан каралган башка хокук бозуларга юл куелган очракларга кагылмый.